

ПЗВО «МІЖНАРОДНИЙ КЛАСИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПИЛИПА ОРЛИКА»

**ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА
КАФЕДРА ПРАВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри права
Протокол від 30 серпня 2021р. № 1.
Завідувач кафедри д.ю.н., професор Кириченко О.А.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ/ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ІСТОРІЯ ДЕРЖАВНОСТІ ТА КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

Галузь знань: 22 Охорони здоров'я

Спеціальність: 226 Фармація, промислова фармація

Освітня програма: Фармація

Освітній ступінь: другий (магістерський) рівень вищої освіти

2021 – 2022 навчальний рік

1. Загальна інформація про дисципліну	
	Силабус навчальної дисципліни «Історія державності та культури України». Спеціальність: 226 Фармація, промислова фармація Галузь знань: 22 Охорона здоров'я Освітня програма: Фармація
Рівень вищої освіти	Другий магістерський рівень
Статус дисципліни	Обов'язкова/ вибіркова
Посилання на сайт дистанційного навчання (Moodle)	https://mku.edu.ua Moodle
Викладач (ПІБ, науковий ступінь, наукове звання, посада)	Кокошко Федір Іванович, к.іст. наук
Контактна інформація викладача (телефон, E-mail викладача)	095-103-99-17
Консультації	<i>Очні консультації:</i> 14.00- 15.00 – вівторок 14.00 до 15.00 - четвер <i>Онлайн консультації:</i> за попередньою домовленістю Viber (+80976520702) в робочі дні з 9.30 до 17.30
Мова викладання	українська
2. Опис дисципліни	
Анотація дисципліни	Навчальна дисципліна «Історія державності та культури України» передбачає систематичний виклад матеріалу щодо історико-культурного розвитку нашої держави від давнини до поч. ХХІ ст. Дисципліна не лише дає уявлення про етапи історичного та культурного розвитку, а й забезпечує розуміння системного взаємозв'язку всіх складових історико-культурного процесу, значення кожного з них у суспільному і духовному розвитку нашої держави. Засвоєння студентами цієї дисципліни сприяє здобуттю необхідних для інтелігента обсягу і рівня загальнокультурної освіти, забезпечує орієнтацію в культурному просторі, формує світогляд студентської молоді.. Невід'ємною частиною національної історії і культури є історія медицини та фармації України, яка дає ключ до розуміння сучасного етапу розвитку всієї фармацевтичної науки і аптечної служби; підвищує рівень професійної культури, виховує почуття професійної етики. Системність набутих знань з вітчизняної історії має виключно важливе значення для формування світогляду і підвищення культурного рівня, розширення загальнотеоретичної підготовки на основі залучення до загальнолюдських цінностей.
Пререквізити	ґрунтується на отриманих під час навчання у середній загальноосвітній школі базових знаннях із історії та української культури, мистецтва, художньої культури.
Постреквізити	Історія медицини, філософія.

Формат дисципліни	проведення	Очний, змішаний (поєднання традиційних форм навчання з елементами електронного навчання через систему Moodle), дистанційний. Для заочної форми здобуття освіти можливим є поєднання очного та дистанційного форматів викладання дисципліни.
Мета дисципліни	викладання	Мета вивчення курсу – засвоєння та розуміння студентами історії виникнення та формування українського народу та української державності, утвердження національної самобутності, висвітлення політичної діяльності соціальних груп в Україні на відповідних етапах історичного розвитку; вивчення здобутків української матеріальної та духовної культури від її витоків до сьогодення, визначення ролі і місця вітчизняної культури у світовій та європейській культурній спадщині.

3. Перелік компетентностей відповідно до освітньої програми

ЗК 1	Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.
ЗК 8	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, здатність спілкуватися іноземною мовою (переважно англійською) на рівні, що забезпечує ефективну професійну діяльність.
ЗК13	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
ЗК14	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Програмні результати навчання відповідно до освітньої програми

ПРН 1	Проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії оснований на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини.
ПРН 3	Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності.

5. Ознаки дисципліни

Семестр	Кількість кредитів	Загальна кількість годин	Аудиторна робота	Самостійна робота	Вид підсумкового контролю
	3	90	45	45	іспит

6. Обсяг дисципліни

Види навчальної роботи	Загальна кількість годин
Лекції	27
Семінарські/Практичні/Лабораторні заняття	18
Самостійна робота	45
Всього	90 год.

7. План вивчення навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	практичні, семінарські, лабораторні заняття	самостійна робота
Тема 1. Стародавня історія України. Київська Русь і Галицько-Волинська держава.	1	1	3
Тема 2. Зародження вітчизняної медицини і фармації. Історія медицини і фармації України IX – XII ст.	1	1	3
Тема 3. Україна під владою Литви, Польщі та інших держав (XIV – перша пол. XVII ст.).	2	1	3
Тема 4. Національно-визвольна війна українського народу (1648-1676 рр.).	2	1	3
Тема 5. Розвиток української медицини і фармації (XIII – перша половина XVII ст.)	2	1	3
Тема 6. Україна в останній чверті XVII-XVIII ст.	1	1	3
Тема 7. Розвиток аптечної справи в Україні в XVIII ст.- початку XIX в..	1	1	3
Тема 8. Україна у XIX – на початку XX ст.	2	1	2
Тема 9. Боротьба за відродження державності України (1917-1920 рр.).	2	2	3
Тема 10. Історія створення ліків і розвитку хіміко-фармацевтичної промисловості. Фармація радянського часу.	2	1	3
Тема 11. Україна в роки Другої світової війни (1939-1945 рр.).	2	1	3
Тема 12. Особливості лікарського забезпечення населення в роки Другої Світової війни.	2	1	2
Тема 13. Українська РСР в другій половині 40-х – першій половині 80-х років XX ст.	2	1	3
Тема 14: Розвиток ринкових відносин в системі лікарського забезпечення в 90-х роках XX ст.- початку XXI ст.	2	1	2
Тема 15. Утвердження незалежної України	2	2	3
Тема 16 Підготовка фармацевтичних кадрів. Тенденції розвитку світової фармації. Фармацевтична галузь сучасної України.	2	1	3
Загальна кількість годин:	27	18	45
8. Самостійна робота здобувача			
Тема	Завдання для самостійної роботи здобувачів	Рекомендована література	
Тема 1. Стародавня історія України. Київська Русь і Галицько-Волинська держава.	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття, доповіді, презентації Практичне №1.	<i>Б.- 2, 4, 5, 7, 10, 13, 14, 19, 21, 28</i> <i>Д. – 2, 83, 84.</i>	
Тема 2. Зародження вітчизняної медицини і фармації. Історія медицини і фармації України IX – XII ст.	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Практичне №2.	<i>Б.- 2, 4, 5, 7, 8, 10, 13, 14, 19, 21, 25, 28</i> <i>Д. – 125, 135, 144</i>	
Тема 3. Україна під владою Литви, Польщі та інших держав	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття,	<i>Б.- 2, 4, 5, 7, 10, 13, 14, 19, 21, 28</i>	

(XIV – перша пол. XVII ст.).	доповіді, презентації. Практичне №.3	Д. – 2, 25, 48, 67
Тема 4. Національно-визвольна війна українського народу (1648-1676 рр.).	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття, доповіді, презентації. Практичне №.4	Б.- 2,4,5,7,8, 10, 13, 14, 19, 25, 26, 28 Д. – 2, 18, 36, 49.
Тема 5. Розвиток української медицини і фармації (XIII – перша половина XVII ст.)	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття, доповіді, презентації. Практичне №.5	Д. – 125,130,140,144.
Тема 6. Україна в останній чверті XVII-XVIII ст.	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття, доповіді, презентації Практичне №.6	Б.- 2, 4, 5, 7, 10, 13, 14, 19, 21, 28 Д. – 4, 19, 23, 27, 69, 78.
Тема 7. Розвиток аптечної справи в Україні в XVIII ст.- початку XIX в.	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття, доповіді, презентації. Практичне №.7	Д. – 126, 134, 140, 142.
Тема 8. Україна у XIX – на початку XX ст.	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття, доповіді, презентації. Практичне №.8	Б.- 2, 4,5, 7, 10, 13, 14, 19, 21, 28 Д. – 7, 24, 29, 32
Тема 9. Боротьба за відродження державності України (1917-1920 рр.).	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття, доповіді, презентації. Практичне №.9	Б.- 2, 4, 5, 7, 10, 13, 14, 19, 21, 28 Д. – 2, 36 ,48, 83, 84.
Тема 10. Історія створення ліків і розвитку хіміко-фармацевтичної промисловості. Фармація радянського часу.	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Практичне №10.	Б.- 2, 4, 5, 7, 10, 13, 14, 19, 21, 28 Д. – 2, 23, 44.
Тема 11. Україна в роки Другої світової війни (1939-1945 рр.).	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття, доповіді, презентації. Практичне №.11	Б.- 2, 4,5, 7, 10, 13, 14, 19, 21, 28 Д. – 33, 50, 46, 79
Тема 12. Особливості лікарського забезпечення населення в роки Другої Світової війни.	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття, доповіді, презентації. Практичне №. 12	Д. 126, 137, 139, 141, 144
Тема 13. Українська РСР в другій половині 40-х – першій половині 80-х років XX ст.	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття, доповіді, презентації. Практичне №.13	Б.- 2, 4, 5, 7, 10, 13, 14, 19, 21, 28 Д. – 2, 53, 45, 57, 73, 79, 82, 83, 88.
Тема 14: Розвиток ринкових відносин в системі лікарського забезпечення в 90-х роках XX ст. - початку XXI ст.	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття доповіді, презентації. Практичне №.14	Д. – 126, 128, 129, 135, 137, 140, 142
Тема 15. Утвердження незалежної України	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття, доповіді, презентації. Практичне №.15	Б.- 2, 4, 5, 7, 10, 13, 14, 19, 21, 28 Д. – 5, 46, 78, 88
Тема 16 Підготовка фармацевтичних кадрів.	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття,	Д. –129, 134, ,140, 141, 142, 143, 144.

Тенденції розвитку світової фармації. Фармацевтична галузь сучасної України.	доповіді, презентації. Практичне №.16	
9. Технічне та програмне забезпечення (обладнання)		
У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з адміністрацією, методистом та викладачем з приводу проведення занять та консультацій. У міжсесійний період комп'ютерну техніку для комунікації з адміністрацією, методистом, викладачами та підготовки рефератів.		
10. Список літератури		
Основна література	1. Бойко О.Д. Історія України: підручник / О.Д.Бойко. 7-е вид. - К.: ВЦ «Академія», 2018. - 720 с. 2. Історія і культура України [Текст]: електрон. підручник для студ. природнич. і техн. спец. / В.В. Іваненко, Г.Г. Кривчик. - Д.: ДНУ ім. Олесья Гончара, 2016. - 206 с. 3. Багацький В. В., Кормич Л. І. Історія України: підручник / В. В. Багацький, Л. І. Кормич. – Вид. третє, доп. і переробл. – К. : Алерта, 2010. 4. Баран В., Войтович Л., Грицак Я., Зайцев О., Зайцев Ю. Історія України: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Юрій Сливка (відп.ред.). – 4-е вид. – Л. : Світ, 2003. 5. Бойко О. Д. Історія України : навч. посіб. / О. Д. Бойко. – 3-тє вид., допов. – К. : Академвидав, 2010. 6. Гарін Б. Історія України. Навчальний посібник. – К. : Видавництво: “Центр учбової літератури”, 2012. 7. Гудзь В. Історія України: підручник для студ. вищ. навч. закладів. – 2-е вид., доп. і перероб. – К. : Слово, 2008. 8. Історія України: конспект лекцій / О.П. Гужва, К.Е. Колісник та ін. – Х.: УкрДАЗТ, 2014. – 67 с. 9. Казьмирчук Г. Д., Коцур А. П., Вербовий О. В., Заболотна І. М., Казакевич Г. М., 10. Казьмирчук М. Г. Історія України: підручник / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка / Григорій Дмитрович Казьмирчук (наук.ред.). – 2-ге вид., випр. і допов. – К. :Логос, 2010. 11. Макарчук С. А. Етнічна історія України% навчальний посібник. – К.% Знання, 2008. 12. Пасічник М. С. Історія України: Навч. посібник. – 2-е вид., стер. – К.: Знання, 2006. 13. Світлична В. В. Історія України: навчальний посібник / Валентина Василівна Світлична / за ред. Ю. М. Алексєєва. –3-е вид., випр. і доп. - К. ; Львів : Каравела., 2006. 14. Світлична В.В. Історія України: навч. посібник /За ред. Ю.М. Алексєєва. – 7-є вид. / В.В. Світлична. – К.: Каравела, 2015. – 392 с.	
Додаткова література	1. Баран В. Україна після Сталіна: нарис історії 1953–1985 рр. – Л., 1992. 2. Бойко О. Д. Україна 1991–1995 рр.: тіні минулого чи контури майбутнього (нариси новітньої історії). – К., 1996.	

	3. Бойко Б. Ф. Україна: остання війна за незалежність (аналітичне дослідження) / Б. Ф. Бойко. – Коростень : Вечірній Коростень, 2005. 4. Брецько Ф. Ф., Дрік А. Л., Майор Л. П. Незалежна Україна: хроніка державотворчого процесу (1991–2009). – Ужгород : Гражда, 2009. 5. Васильєв В. Ю. Україна в політиці керівництва СРСР напередодні Другої світової війни// Український історичний журнал. – 2005. – №1. 6. Головенко Я. М. Українсько-козацька держава: Історія українського козацтва. – Маріуполь, 2005. 7. Гунчак Т. Україна: перша половина ХХ ст.: Нариси політичної історії. – К., 1993. 8. Гуржій О. І. Українська козацька держава в другій половині XVII – XVIII ст.: кордони, населення, права. – К. : Дніпро, 1996. 9. Даниленко В. М., Касьянов Г. В., Кульчицький С. В. Сталінізм на Україні: 20–30-ті роки. – К., 1991. 10. Єльніков М. Золотоординські часи на українських землях. – К., 2008. 11. Кислий П. Вайз Ч. Становлення парламентаризму в Україні: на тлі світового досвіду. – К. : Абрис, 2000. 12. Когут З. Є. Російський централізм і українська автономія: Ліквідація Гетьманщини 1760– 1830. – К., 1996. 13. Когут З. Кордони України: територіальні візії козаків від гетьмана Б. Хмельницького до гетьмана І. Самойловича / З. Когут // Український історичний журнал. – 2011. – № 3. 14. Коцур А. П. Українська державність: історія та сучасність. – Чернівці : Золоті литаври, 2000. 15. Матях В. М. Гетьман в еміграції Пилип Орлик: історико-історіографічний портрет політика / В. М. Матях // Український історичний журнал. – 2011. – № 4. 16. Присяжнюк Ю. П. Українське селянство XIX–XX ст.: еволюція, ментальність. Традиціоналізм. – Черкаси, 2002. 17. Ситник П. К., Дербак А. П. Проблеми формування національної самосвідомості в Україні. – К., 2004. 18. Сокирко О. Г. Війська українських гетьманів у Полтавській битві 27 червня 1709 р. / О. Г. Сокирко // Український історичний журнал. – 2009. – № 2. 19. Україна: політична історія, ХХ – початок ХХІ ст. / Редрада: В. М. Литвин (гол.) та ін. – К. : Парламентське вид-во, 2007.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	www.history.org.ua. – Інститут історії України НАНУ. www.nbuv.gov.ua. – Національна бібліотека ім. В. Вернадського. http://dic.academic.ru/contents.nsf/biograf/ - 1000 біографій. http://diasporiana.org.ua/istoriya/page/2/ - сайт

публікацій істориків з української діаспори.
<http://litorpys.org.ua/> - сайт підручників та фахової літератури з історії України.
<http://litorpys.org.ua>. - електронний збірник першоджерел та історичної літератури з історії України IX – XIX ст.. Містить тексти давньоруських та козацьких літописів, праць М.Грушевського, Д.Чижевського, О.Оглоблина, І.Огієнка, Ю.Шевельова та ін.
<http://exlibris.org.ua>. – українська електронна бібліотека історичної, публіцистичної та художньої літератури. (представлені твори провідних українських істориків).

11. Політика навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Історія державності та культури України» потребує знань з історичної доби, яка включає такі періоди: стародавня та княжа доба в українській історії; українські землі литовсько-польської доби та періоду Гетьманщини сер. 14 – 18 ст.; Україна в складі Російської та Австрійської імперій /к.18 - 19 ст.; соціально-економічний і політичний розвиток українських земель на початку 20 ст. / 1900-1916 рр.; українська національно-демократична революція та боротьба за збереження державної незалежності (1918-1920 рр.); радянська модернізація в УРСР; Україна у воєнні та післявоєнні роки та період десталінізації; Україна і загострення кризи радянської системи 1965-1985 рр.; Україна на шляху до незалежності; розбудова суверенної Української держави. Особливості дисципліни, її структуру, категоріальний апарат; закономірності історичного розвитку України в контексті розвитку людської цивілізації; державотворчі, культурологічні, конфесійні принципи періодизації історичного розвитку України; основні етапи розвитку історії України; їх суттєві характеристики; найбільш відомих історичних діячів України; світоглядно-гуманістичний зміст соціокультурних змін; людинотворчу природу історії в цілому.. Студент повинен вільно оперувати фактами і хронологічним матеріалом; використовувати історичний спосіб мислення; працювати з джерелами; об'єктивно оцінювати місце і роль окремих осіб, історичних подій в контексті загально цивілізаційному та конкретно в історичному контекстах; співставляти різні точки зору та обґрунтовувати свою власну; творчо застосовувати історичну методологію при аналізі актуальних проблем сьогодення у розв'язанні завдань професійної діяльності. В процесі вивчення дисципліни студент повинен володіти та керуватися базовими історичними категоріями та концепціями, які описують фундаментальну природу історичного процесу; вміти визначати головні етапи розвитку історичної думки та її основні досягнення; визначати базові історичні методи; використовувати історичну спадщину для формування основ світогляду В результаті вивчення дисципліни ключовими засадами повинно бути: здатність до усвідомлення базових засад соціального буття, закономірностей історичного процесу; визначати соціально-культурні цінності та норми, створені в процесі розвитку суспільства; застосовувати знання та вміння щодо специфіки логічного мислення та наукового пізнання у процесі професійного вдосконалення; творчо та креативно мислити; критично оцінювати якість інформації. Підготовка та участь у практичних заняттях передбачає: ознайомлення з програмою навчальної дисципліни, питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; конспекту лекцій, а також позицій, викладених у підручниках, монографічній та іншій науковій літературі, тощо. Результатом підготовки до заняття повинно бути змістовне володіння здобувачем вищої освіти матеріалом теми, якій присвячено відповідне заняття. Для вивчення теми та правильного виконання завдань слід брати до уваги методичні рекомендації щодо підготовки до теми (заняття), зазначені у конспекті лекцій з курсу. На практичних заняттях присутність здобувачів вищої освіти є обов'язковою, важливою також є їх участь в обговоренні всіх питань теми. Пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Це ж стосується й студентів, які не виконали завдання або показали відсутність знань з основних питань теми. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до

учасників процесу навчання, бути зваженим, уважним та дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

12. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу	Об'єктом оцінювання є рівень засвоєння програмного матеріалу дисципліни різного характеру та рівня складності на проміжних чи заключних етапах його вивчення. Завданням оцінювання є перевірка: рівня засвоєння певного теоретичного матеріалу; набутих навичок виконання різного характеру практичних і розрахункових робіт з опорою на теоретичні знання; уміння самостійно опрацювати теоретичний матеріал і осмислювати зміст теми чи розділу; уміння публічно чи письмово представляти певний матеріал (презентація); уміння інтегрувати необхідні знання із дисциплін, вивчених раніше; уміння аналізувати, синтезувати й оцінювати інформацію тощо. Оцінювання поточного і семестрового контролю здійснюється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу (чотирибальну – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» чи вербальну – «зараховано», «не зараховано») та шкалу ЄКТС
Критерії оцінювання письмової роботи	Повнота відповіді або виконання завдання; Рівень сформованості логічних умінь: елементарні дії; операція, правило, алгоритм; правила визначення понять; формулювання законів і закономірностей; структурування суджень, умовиводів, доводів, описів.
Критерії оцінювання роботи здобувачів на семінарських заняття	Активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі: - повага до колег, - толерантність до інших та їхнього досвіду, - сприйнятливість та неупередженість, - здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента, - ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів, - я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції, - обов'язкове знайомство з першоджерелами. Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.
Критерії оцінювання роботи здобувачів на практичних заняттях	Повнота відповіді або виконання завдання. Рівень самостійності здобувача. Рівень навчально-пізнавальної діяльності.
Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів	Повнота відповіді або виконання завдання. Рівень самостійності здобувача. Сформованість навчально-інформаційних умінь. Сформованість навчально-інтелектуальних умінь. Рівень сформованості фахових вмінь (вміння застосовувати на

	практиці набуті знання).
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумковий контроль у формі <i>заліку, екзамену</i> здійснюється на основі зарахування всіх виконаних здобувачами завдань (для цього отримані бали сумуються, а їх кількість не повинна бути меншою, ніж 50 % завдань)

Узагальнені критерії оцінювання відповіді здобувача на екзамені

За шкалою ECST	Сума балів	Оцінка за нац. шкалою	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів
A	90-100	5 відмінно	Глибокі знання передбаченого програмного матеріалу. Грамотні і логічні відповіді на поставлені запитання. Здобувач приймає правильні рішення при розв'язанні практичних завдань, бездоганно володіє прийомами роботи з устаткуванням, приладами та комп'ютером; самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.
B	82-89	4 добре	Знання суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. Здобувач самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.
C	75-81	4 добре	Знання суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. Здобувач самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.
D	64-74	3 задовільно	Знання неповні, поверхневі. Здобувач відновлює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. Здатний вирішувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.
E	60-63	3 задовільно	Відповідь здобувача при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення.
FX	35-59	2 незадовільно з можливістю повторного складання	Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач.
F	1 -34	2 незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни	Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватися при розв'язанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.